

o. z. o.). Ovšem jedná se o ustanovení, jež má zaměstnance chrániti před nebezpečím šikány (Herrmann-Otavský, str. 427). Zaměstnavatel ručí v plném rozsahu zaměstnanci za ztrátu jeho listin, jejich zkázu či jejich poškození. Jestliže zaměstnanec zrušiv pracovní poměr, nevyzvedl si své listiny, není zaměstnavatel povinen je uschovávat, podobně nepožádal-li zaměstnanec za jejich vydání za okolností, za kterých tak mohl a měl učiniti (Hartmann 285 a 286). Zaměstnavatel může pak uložit

listiny buď u osoby třetí, u níž jejich vyzvednutí není spojeno pro zaměstnance s většími obtížemi a náklady než u zaměstnavatele samého, nebo u obecního nebo u živnostenského úřadu, v každém případě pak u soudu ve smyslu § 1425 o. z. o. (Posudek nejv. soudu z 9. XI. 1904, doplněný dne 26. IV. 1910 ve Věstníku min. sprav., roč. 1904, str. 321 násl. a roč. 1910, str. 217 násl.; týká se analogického případu dnes již zrušených pracovních knížek.) (Dokončení.)

Z rozhodnutí ve věcech pracovních.

Závodní výbory

§ 3. 1002.

I. Předpokladem práva závodního výboru podle § 3 písm. b) zák. č. 330/1921 jest, aby záv. výbor potřeboval znalosti dat obsažených v mzdových a platových listinách k předsevzetí nějakého potřebného úkonu ležícího v rámci úkolů závodního výboru.

II. V příčině práva záv. výboru k nahlížení do mzdových a platových listin nelze činiti rozdílu mezi jednotlivými zaměstnanci banky (také ředitel banky se služební smlouvou je zaměstnancem, také i, stane-li se členem představenstva); toto právo není závislým na souhlasu zaměstnanců, do jichž platových listin má býti nahlédnuto.

III. Závodnímu výboru nelze odpírati právo nahlížeti do platových listin proto, že data platových listin nepostačují úplně k účelu sledovanému závodním výborem a je-li k tomu třeba ještě dat jiných.

IV. »Záloze pro účely pensijní« nelze upříti povahu »zařízení určeného pro podporu zaměstnanců« podle čl. L bankovního zákona č. 54/1932 Sb. z. a n. Zastupovati zaměstnance ve správě takového »zařízení« není závodní výbor povolán již ipsa lege; je k tomu povolán onen orgán, který organizačním řádem v čl. L odst. 2. bank. zák. předepsaným bude k tomu určen. Závodní výbor jest však zástupcem zaměstnanců, s nímž v dohodě má býti sdělán zmíněný organizační řád, jakož i řád o odděleném účtování a ukládání majetkových hodnot »zařízení«.« Nález nejv. spr. soudu z 19. června 1935, č. 16.929/35.

Závodní výbor zřízený v Bance pro obchod a průmysl, dříve Länderbanka v Praze, podal k rozhodčí komisi podle zákona o závodních výborech v Praze stížnost, ve které uvedl, že u banky je zřízen pensijní fond, převyšující částku 32.000.000 Kč, který podle čl. L bankovního zákona č. 54/1932 Sb. jest spravovati za účasti zástupců zaměstnanců, a že banka ani nechce zaměstnancům umožniti účast na správě tohoto fondu, ani nechce přistoupiti na detailní úpravu nového pensijního řádu ve smyslu oprávněných požadavků zaměstnanců, směřujících ke zvýšení pensijní základny až do 36.000 Kč u úředníků a do 24.000 Kč u zřízenců. Vzhledem k tomu obrátil se, aby závodní výbor na správu banky se žádosti, aby dovolila mu nahlédnouti do mzdových a platových listin podle § 3, lit. b)

zákona o závodních výborech, při čemž jako důvod udal, že se chce přesvědčiti, jaký je poměr mezi aktivními požitky zaměstnanců banky a jejich pensijními základnami, které z těchto aktivních požitků se vypočítávají, a dovolával se ustanovení § 3, lit. a), e), f) a h) zák. o záv. výborech. Ježto správa banky odepřela dáti závodnímu výboru nahlédnouti do mzdových a platových listin, navrhl závodní výbor, aby rozhodčí komise uznala, že správa banky je povinna závodnímu výboru nahlédnutí do platových listin umožniti.

Banka ve zvláštním přípravném spise ohradila se proti tomuto návrhu závodního výboru namítajíc, že u jejího ústavu neexistuje žádný pensijní fond, který by podléhal ustanovení čl. L. bankovního zákona, nýbrž pouze reserva, vykazovaná mezi pasivy ústavu jako »záloha pro účely pensijní,« ve které uloženy jsou jediné vlastní prostředky banky pro účely pensijní, nikoli také příspěvky úředníků, a které za určitých modalit může býti použito i k jiným účelům než k účelům pensijním. Než i kdyby uvedená reserva podléhala čl. L. bank. zákona, nebyl by podle vyjádření banky závodní výbor legitimován k spolusprávě této rezervy, ježto nebyly dosud vydány o této spolusprávě řády uvedené v odst. 2. cit. předpisu, takže dosud není jisto, jakým způsobem a do jaké míry budou se zástupci zaměstnanců moci účastniti na správě zmíněného fondu, jež ostatně podle odst. 1. nikdy nemůže se týkati stránky výdajové, nýbrž jen odděleného účtování a ukládání prostředků této rezervy, takže je zbytečno, aby závodní výbor nahlížením do platových listin zkoumal data týkající se stránky výdajové, kterážto data ostatně byla by vždy pro naznačený účel kusá, poněvadž platové listiny neobsahují přísliby dané zaměstnancům ohledně pensí a neobsahují také platy pensistů. Dále namítala stěžovatelka proti požadavku závodního výboru, že nemůže domáhati se nahlížení do všech platových listin, tedy i platových listin vedoucích ředitelů, poněvadž tito jsou členy představenstva a tedy zaměstnavateli, a mimo to nemůže žádati nahlédnutí do platových listin plnomocněnců, prokuristů, místoředitelů a ředitelů, poněvadž tito k nahlédnutí nesvolili, naopak proti němu se ohradili. Stěžovatelka také popřela, že by zde byly předpoklady, aby závodní výbor se mohl domáhati nahlížení do platových listin pro účely uvedené v § 3, lit. a), e), f) a h) zák. o záv. výborech.

Rozhodčí komise nálezem ze dne 21. června 1935 č. Rz 40/33/8 vyhověla stížnosti závodního výboru a uznala, že svrchu uvedená banka je povinna umožniti, aby závodní výbor nahlédl

svým členem k tomu určeným do mzdových a platových listin závodem vedených za účasti zástupce závodu. V důvodech svého rozhodnutí uvedla rozhodčí komise, že spornou otázku, je-li odůvodněn požadavek závodního výboru, aby mohl nahlédnouti do mzdových a platových listin, bylo zodpověděti kladně vzhledem na ustanovení § 3, lit. b) a h) zákona o závodních výborech a pak vzhledem na ustanovení čl. L. zák. bankovního, neboť je nesporné, že je v banke nařízeno pro pensijní účely zaměstnanců, ať se již jmenuje »pensijní fond« či »záloha pro pensijní účely«, a že zařízení to spadá pod ustanovení § 3, lit. h), zák. o závodních výborech, v němž nejsou taxativně zařízení ona vyjmenována. Zákon bankovní pak mluví o pensijních fondech a jiných zařízeních pro podporu zaměstnanců, ať jsou v jakékoli právní formě a že jest je spravovati za účasti zástupců zaměstnanců. Nikdo nemůže pochybovati, že těmito zástupci jsou zvoleni členové závodního výboru.

Závodní výbor ovšem může žádati za nahlédnutí do listin mzdových a platových pouze tehdy, když se toho ukáže potřeba, t. j. když nahlédnutí do nich je prostředkem ke splnění nějakého úkolu závodního výboru, a nelze ovšem činiti rozdíl mezi zaměstnanci v listinách těch zapsanými, pokud je zřejmé, že jde o zaměstnance placeného správou toho kterého závodu.

Nerohodným pro posouzení této otázky je také ustanovení §§ 52 a 53 stanov banky, o niž se jedná, že totiž jak všeobecný rezervní fond, tak i ona záloha pro účely pensijní jsou majetkem banky, když přece jen jde o zařízení směřující k podpoře zaměstnanců třeba neaktivních.

Otázky souvisící s právní povahou pensijního fondu, resp. oné zálohy pro účely pensijní, souvisí co nejtěsněji s hospodářskými a sociálními zájmy zaměstnanců, takže starosti o ně náležejí mezi úkoly závodního výboru podle § 3 zák. o záv. výborech a prostředkem ke splnění úkolu takového je právě možnost nahlédnouti do platových listin, které přece při řádném hospodářství musí býti takové, aby nebylo obavy, že nahlédnutím do nich může vzniknouti nějaké nebezpečí.

Právem proto musila rozhodčí komise stížnosti vyhověti.

O stížnosti banky, podané do tohoto rozhodnutí, uvažoval nejvyšší správní soud takto:

Na sporu jest otázka, zda závodní výbor právem domáhal se toho, aby stěžovatelka po rozumu § 3, lit. b), zák. o závodních výborech dala mu nahlédnouti do mzdových a platových listin závodem vedených.

Nejvyšší správní soud v nálezech Boh. A 7516/28 a 8937*) vyložil, že nahlížení do mzdových a platových listin ve smyslu citovaného ustanovení není nějakým pro sebe samostatným úkolem závodního výboru, opravňujícím závodní výbor k provádění pravidelné nebo spontánní revise platových listin, nýbrž že jde pouze o prostředek ke splnění některého úkolu jiného, ležícího

v rámci působnosti závodního výboru, při čemž nestačí, aby závodní výbor, požaduje nahlížení do mzdových a platových listin, prostě odvolal se na některý z úkolů zákonem mu uložených, nýbrž je třeba, aby zde byla praktická objektivní potřeba provedení dotčeného úkolu závodním výborem (arg. § 3, lit. b) slova »nahlížení podle potřeby«). Předpokladem práva závodního výboru podle § 3, lit. b), cit. zák. a jemu korespondující povinnosti podnikatele je tedy, aby závodní výbor potřeboval znalosti dat obsažených ve mzdových a platových listinách k předsevzetí nějakého potřebného úkonu ležícího v rámci úkolů závodního výboru.

V daném případě domáhal se závodní výbor nahlédnutí do mzdových a platových listin v závodě stěžovatelčině vedených za tím účelem, aby, až sezná výši aktivních požitků zaměstnanců, na jejichž základě pensijní požitky se vyměří, mohl si učiniti obraz o budoucím zatížení pensijního fondu u banky zřízeného. Poznáni tohoto zatížení samo o sobě nenáleží zajisté k úkolům závodního výboru. Může ovšem býti prostředkem ke splnění některého z úkolů zákonem závodnímu výboru uložených. Rozhodčí komise shledala, že v daném případě nadešla pro závodní výbor potřeba zjednatí si nahlédnutím do mzdových a platových listin znalost o budoucím zatížení pensijního fondu k tomu cíli, aby mohl plniti úkoly, které závodnímu výboru ukládá předpis § 3, lit. h), zákona o závodních výborech v příčině spoluprávy zařízení k blahu zaměstnanců určených, a dále úkoly, které mají zástupci zaměstnanců podle čl. L. zák. č. 54/1932 Sb. ohledně pensijních fondů a jiných zařízení pro podporu zaměstnanců. Kromě toho, jak z předposledního odstavce nařikaneho rozhodnutí možno souditi, opírá rozhodčí komise své rozhodnutí též o úvodní větu § 3 zák. o záv. výborech, podle níž závodní výbory jsou povolány, aby hájily a povzbuzovaly hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců.

Stížnost banky dovozuje především, že nahlížení do mzdových a platových listin není způsobilým prostředkem k tomu, aby závodní výbor na základě dat v nich obsažených mohl si utvořiti celkový úsudek o budoucím zatížení pensijního fondu, ježto a) sluší mu odepřít nahlédnutí do platových listin ředitelů se služební smlouvou, kteří jsou členy představenstva a tudíž vlastně zaměstnavateli a ne zaměstnanci, b) sluší mu odepřít i nahlédnutí do platových listin těch zmocněnců, prokuristů, místodržitelů a ředitelů, kteří nejen nedali souhlas k nahlédnutí do svých platových listin, nýbrž tomu výslovně odporovali, a konečně c) poněvadž nahlížení do platových listin nemůže býti dostatečným prostředkem pro účely sledované závodním výborem, ježto platové listiny neobsahují ani platy pensistů, ani přísliby, které ohledně pensí dala banka aktivním zaměstnancům.

Námítku tuto nelze však uznati důvodnou.

ad a) Rozhodčí komise právem uznala, že v příčině práva závodního výboru k nahlížení do mzdových a platových listin podle § 3, lit. b), zák. o záv. výborech nelze činiti rozdíl mezi jednotlivými zaměstnanci banky. Také ředitel banky se služební smlouvou je zaměstnancem banky a nepřestává jím býti ani tehdy, stane-li se členem představenstva podle odst. 2. článku XXXIV., resp. čl. XXVII. bankovního zákona, kteréžto předpisy nevylučují, aby člen představenstva byl zároveň zaměstnancem banky, naopak z toho předpokladu vycházejí. Na tom nic nemění okolnost, že podle obchodního zákona, civilního soudního řádu a akciového regulativu jsou ředitelé taková povoláni, aby banku jako

*) Boh. A 7516 (nál. nejv. spr. soudu z 30. X. 1928, č. 24.734; v »Pracovním právu«, roč. VIII., str. 27): Závodní výbor může se domáhati nahlédnutí do mzdových listin podle § 3 lit. b) zák. č. 330/1921 jen tehdy, je-li nahlédnutí to prostředkem k plnění některého z úkolů závodního výboru a je-li skutkovými okolnostmi dána potřeba tohoto plnění.

Boh. A 8937 (nál. nejv. spr. soudu z 10. XII. 1930, č. 30.483/28; v »Pracovním právu« č. 181, roč. X.): Potřeba nahlédnutí do platových a mzdových listin podle § 3, lit. b) zák. o záv. výborech, může býti odůvodněna také tím, že se záv. výbor chce přesvědčiti o správnosti úpravy mezd podle nově uzavřené kolektivní smlouvy, a není potřebí, aby záv. výbor oznámil dříve zaměstnavateli konkrétní případy porušení této smlouvy.

stranu zastupovali, za ni jako za stranu jednali a eventuálně ji jako zaměstnavatelku vůči ostatním zaměstnancům reprezentovali, neboť tím vším nestávají se zaměstnavatelem, jímž jest jen banka sama, nýbrž zůstávají ve služebním poměru k bance a jsou tudíž jejími zaměstnanci ve smyslu zákona o závodních výborech. Nejsou tedy i platební listiny ředitelů banky se služební smlouvou, kteří stali se členy představenstva, z nahlížení se strany závodního výboru podle § 3, lit. b), zák. o záv. výborech vyloučeny.

ad b) Zákon o závodních výborech nečiní také právo závodního výboru k nahlížení do platových listin závislým na souhlasu zaměstnanců, do jejichž platových listin má být nahlédnuto. Zákon nevyklučuje toto nahlížení ani pro případ, že dotčený zaměstnanec projevil odpor proti nahlížení do mzdové listiny jeho se týkající. Nelze tedy činiti rozdílu ani v tom směru, zda určitý zaměstnanec s nahlédnutím do jeho platové listiny souhlasí či nikoli. Proti tomu nedá se úspěšně namítati, že závodní výbor nemůže jednotlivým zaměstnancům poskytovat ochranu proti jejich vůli, neboť nelze připustiti, aby jednotliví zaměstnanci mohli svým vetem mařiti úkoly závodnímu výboru zákonem uložené.

ad 3. Nepostačují-li data platových listin úplně k účelu sledovanému závodním výborem a je-li k tomu třeba ještě dat jiných, není to důvodem, aby bylo závodnímu výboru nahlížení do platových listin odíráno, ježto právo závodního výboru není podmíněno tím, že z platových listin jsou poznatelná všechna data potřebná pro činnost závodního výboru, stačí, lze-li z nich čerpati aspoň data některá, a je věcí závodního výboru, aby zjistiv data, jež získá nahlédnutím do platových listin, opatřil si vědomost o chybějících snad ještě datech způsobem jiným, na př. dotazem u jednotlivých zaměstnanců a pod.

Stížnost uplatňuje dále řadu námitek, jimiž se brání proti tomu, aby závodnímu výboru bylo přiznáno právo nahlížení do mzdových a platových listin se zřetelem na ustanovení čl. L. zák. č. 54/1932 Sb., podle jehož 1. odstavce přísluší zástupcům zaměstnanců účast na správě pensijního fondu a jiných zařízení, určených u ústavů uvedených v čl. XIV. pro podporu zaměstnanců a podle jehož odstavce 2. má v dohodě se zástupci zaměstnanců sdělána býti podrobná pravidla o správě těchto zařízení a stejným způsobem mají býti určena i podrobná pravidla o odděleném účtování a ukládání majetkových hodnot uvedených zařízení.

Z díky naříkaného rozhodnutí není sice jasné patrné, že rozhodčí komise chce vyvozovati právo závodnímu výboru přiznané z účasti zástupců zaměstnanců na správě fondu podle 1. věty odst. 2., čl. L., ale, ježto se žalovaný úřad přece jen tohoto předpisu dovolává, je třeba poznamenati, že podle čl. L., odst. 2., není závodní výbor již *ipsa lege* povolán k tomu, aby zastupoval zaměstnance ve správě pensijních fondů a jiných zařízení, určených pro podporu zaměstnanců uvedených v I. odstavci čl. L. Podle citovaného ustanovení je k tomu povolán onen orgán, který organizačním řádem, v čl. L., odst. 2., předepsaným, bude k tomu určen. Bezprostředně z ustanovení čl. L. dala by se pro závodní výbor v zásadě vyvozovati nějaká práva jen potud, že zmíněný organizační řád, jakož i řád o odděleném účtování a ukládání majetkových hodnot dotčených zařízení má býti sdělán v dohodě se zástupci zaměstnanců. Neboť není speciálního předpisu, který by k tomuto úkolu určoval orgán jiný a sluší proto v ústavech, kde je zřízen závodní výbor, za zástupce zaměstnanců zajistit uznati generálního zástupce zaměstnanců, jímž je zá-

vodní výbor. Než z podstaty obou těchto řádů, jež mohou míti jen povahu abstraktně-normativní, je patrné, že pro účast zástupců zaměstnanců při sdělávání těchto řádů nemůže poznání konkrétního obsahu listin platových míti prážádného významu, takže není možno domyslíti se, k čemu by závodní výbor pro tento svůj úkol měl zapotřebí do platových listin nahlížeti.

Ustanovení § 3, lit. h), na něž se naříkané rozhodnutí rovněž odvolává, nedá se však na sporný případ právě proto použiti, že tento všeobecný předpis ustupuje v příčině fondů a zařízení, na něž se vztahuje čl. L. zák. č. 54/1932 Sb., speciálnímu ustanovení tohoto pozdějšího předpisu.

Stížnost hájí sice názor, že sporné zařízení (záloha pro účely pensijní) vůbec nespadá pod ustanovení čl. L. cit. zák., ježto jde toliko o pasivní položku bilanční a ježto banka příslušnými hodnotami může jako svým vlastnictvím podle své vůle disponovati. Než podle bilance, ve spisech založené, jde tu o »zálohu pro účely pensijní«, která, jak stěžovatelka sama uvádí, byla dotována z přídělu čistého zisku banky. Záloze této nelze upřiti povahu »zařízení určeného pro podporu zaměstnanců« ve smyslu čl. L. cit. zák., pokud nebyla tomuto svému účelu odňata, což stěžovatelka ani netvrdí. Sluší-li však spornou »zálohu« souhlasně s žalovaným úřadem i se zúčastněnou stranou posuzovati jako »zařízení« podle čl. L. cit. zák., pak nelze se dovolávati předpisu § 3, lit. h), zák. o závodních výborech, jehož generelní norma ustupuje odchylné speciální normě článku L. zák. č. 54/1932 Sb.

Za této situace vystupuje do popředí otázka, zdali sporné právo nahlížení do mzdových a platových listin dá se v daném případě opráti o ustanovení § 3, lit. b), ve spojitosti s úvodní větou § 3, podle níž závodní výbory jsou povolány, aby hájily a povzbuzovaly hospodářské, sociální a kulturní zájmy zaměstnanců v závodě. Žalovaný úřad v té příčině pouze uvádí, že nahlédnutí bylo třeba proto, že otázky souvisící s právní povahou pensijního fondu dotýkají se hospodářských a sociálních zájmů zaměstnanců. Pro posouzení právní povahy pensijního fondu zřejmě však nemá a ani míti nemůže nahlížení do platových listin prážádného významu. Jiných konkrétních okolností, z nichž by bylo možno na potřebu nahlédnutí souditi, žalovaný úřad však neuvedl, ponechav neřešenu zejména otázku, zúčastněnou stranou v řízení správním vznesenou, zda nahlédnutí do platových listin je snad zapotřebí za účelem sdělení nového pensijního statutu bankovních zaměstnanců, což arci předpokládá, že závodnímu výboru přísluší na sdělení tohoto statutu ingerence. Aby se touto otázkou zabýval, neměl ovšem nejvyšší správní soud ani příčiny, ba ani procesní možnosti (§ 5 zák. o s. s.).

Naříkané rozhodnutí nemá tedy pro svůj závěr ohledně potřeby závodního výboru nahlížení do mzdových a platových listin potřebného skutkového základu, a bylo je proto zrušiti podle § 6 zák. o s. s. Dr. Egon Schwelb.

§ 26

1003.

I. O žádosti o odkladný účinek stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu proti nálezu rozhodčí komise podle zák. o závodních výborech jest rozhodnouti podle § 17 zák. o spr. soudu, nikoli podle § 524 civ. řádu soudního.

II. O přiznání odkladného účinku stížnosti na nejvyšší správní soud má rozhodnouti rozhodčí komise v senátu složeném podle § 26 zák. o záv. výborech, nikoli pouze předseda tohoto senátu. Nález nej-

spr. soudu z 19. VI. 1935, č. 16930/35. Prejudikatura: Boh. A 10819.)*

Rozhodčí komise dle zákona o závodních výbo-rech v P. nálezem ze dne 21. června 1933 č. Rz 40/38/8**) uznala právem, že Banka pro... v P. je povinna umožnit, aby závodní výbor v bance zřízený mohl svým členem k tomu určeným nahlédnouti do mzdových a platových listin závo-dem vedených za účasti zástupce závodu.

Proti tomuto rozhodnutí podala banka stíž-nost k nejvyššímu správnímu soudu a zároveň požádala rozhodčí komisi, aby této její stížnosti ve smyslu § 17 zák. o s. s. přiznala odkladný účinek.

Tuto žádost vyřídil předseda rozhodčí komise naříkaným usnesením ze dne 2. srpna 1933, č. Rz 40/33-9, jímž ve smyslu § 524 c. ř. s. přiznal stížnosti banky podané na nejvyšší správní soud odkladný účinek, poněvadž bez tohoto opatření byl by účel stížnosti zmařen a není obavy, že by vznikla nepoměrná újma pro výkon usnesení. V usnesení uvedeno, že proti němu není samo-statného opravného prostředku.

Uvažuje o stížnosti od tohoto usnesení podané musil nejvyšší správní soud zabývat se nejprve námitkou, že naříkané rozhodnutí je zmatečné, poněvadž vydáno bylo předsedou rozhodčí komi-se a nikoli senátem složeným podle § 26 zákona o závodních výbo-rech.

Nejvyšší správní soud uznal námitku tuto dů-vodnou. O tom, má-li mít stížnost, podaná k nej-vyššímu správnímu soudu, odkladný účinek či nikoli, platí speciální předpis § 17 zák. o s. s., který ustanovuje, za jakých předpokladů může být povolen odkladný účinek pro rozhodnutí, proti němuž podána byla stížnost na nejvyšší správní soud.

Podle tohoto předpisu rozhoduje o přiznání odkladného účinku úřad správní, jímž podle konstantní judikatury tohoto soudu je onen úřad správní, který vydal rozhodnutí naříkané stíž-nosti k nejvyššímu správnímu soudu (srov. Boh. A 6296/27, 7103/28 a 9546/31***). Tímto úřadem v daném případě je však podle § 26 zák. o záv. výbo-rech celé kolegium rozhodčí komise a nikoli její předseda. Měla proto o přiznání odkladného účinku stížnosti na nejvyšší správní soud roz-hodnouti rozhodčí komise v senátu složeném podle ustanovení § 26 zák. o závodních výbo-rech a nikoli pouze předseda tohoto senátu.

Poněvadž působnost rozhodčí komise v tom směru je stanovena výslovným předpisem záko-na, nelze jako subsidiární právní normy dovolá-vati se ustanovení § 524 civ. řádu soudního, ne-boť podle § 35, odst. 2. vl. nař. č. 2/1922 Sb. lze

*) Boh. A 10819 (nál. z 2. XI. 1933, č. 17789/33, v »Pracovním právu« č. 612, roč. 1933, str. 159): Je ve shodě s ustanovením § 17 zákona o správním soudu, přizná-li rozhodčí komise odkladný účinek stížnosti podané na nejv. spr. soud členy závo-dního výboru do nálezů rozhodčí komise, kterým bylo uznáno, že oni členové záv. výboru porušili hrubě své povinnosti a že se proto zbavují svých funkcí.

**) Jde o nález uveřejněný v »Pracovním právu« roč. XII. (1933), str. 104.

***) Boh. A 6296 (nál. z 8. II. 1927, č. 2369): K rozhodování o žádostech za povolení odkladu podle § 17 zák. o ss. je příslušný ten správní úřad, který ve věci konečně rozhodl a jehož rozhodnutí je naří-káno.

Boh. A 7103 (nál. z 27. II. 1928, č. 22.464/26): Úřad, rozhodnuvší v merituu věci na základě zvláštního předpisu zákona (na př. předpisu § 15, odst. 4. zák. č. 286/24) s platností konečnou, rozhoduje s konečnou platností také o žádosti, aby stížnosti, podané k nss. do merita věci, byl přiznán odkladný účinek podle § 17 zák. o ss.

Boh. A 9546 (nál. z 10. XII. 1931, č. 17.897): O žá-dosti za povolení odkladu podle § 17 zák. o ss. rozhoduje úřad, který vydal konečné rozhodnutí ve věci.

předpisů tohoto řádu o jednání před soudy okres-ními použití pro jednání před rozhodčími komi-semi jen potud, »pokud není nic jiného stano-veno«, kterýžto předpoklad zde však chybí. Ne-třeba proto ani zkoumat, zda na základě před-pisu § 524 civ. ř. soud. byl by skutečně předseda rozhodčí komise oprávněn sám o přiznání od-kladného účinku rozhodnouti.

Z důvodů těch bylo naříkané rozhodnutí zru-šiti podle § 6 zák. o s. s. Dr. E. Schwelb.

Podpory nezaměstnaných

§ 13. 1004.

Ani znění, ani smysl § 13, odst. 2 zák. č. 267/1921 Sb. z. a n. neposkytují opory pro výklad, že přestoupení nebo nedbání zákona jest správním přestupkem i tehdy, když vykazuje všechny skut-kové znaky činu soudně trestného. Rozh. nejv. soudu z 20. II. 1935, Zm T 700/33; Sb. min. sprav. č. 959.

Obžalovaným bylo podle žalobní formule spi-su obžalovacího za vinu kladeno, »že v roce 1931 v Praze ve vzájemném srozumění listivými jednáním a předstíráním uvedli úředníky mini-sterstva sociální péče v omyl, kterýmž stát na svém majetku škodu 2000 Kč i 20.000 Kč pře-vyšující trpěti měl, a že tak spáchali zločin pod-vodu podle §§ 197, 200, 203 tr. z.«. V důvodech spisu obžalovacího bylo v podstatě toto uvedeno: »Podle ustanovení § 3 zák. ze dne 19. července 1921, č. 267 Sb. z. a n., o státním příspěvku k podpoře nezaměstnaných je státní příspěvek pří-plátkem k podpoře v nezaměstnanosti vyplácené odborovou organizací: obě složky podpory, or-ganisační i státní, mají být (odborovou organi-sací) vypláceny současně, a stát je tedy povinen svou kvotou přispívatí teprve tehdy, když odbor-ová organizace skutečně vyplatila podporu ze svých prostředků (podporu organizace). V praxi výplata podpory děje se tak, že odborová or-ganisace vyplatí ze svých peněz jak organizační příspěvek, tak i současně kvotu, kterou má platiti stát, předloží ministerstvu sociální péče průkaz o tom, že výplata takto se stala, a na základě toho ministerstvo vyplatí odborové or-ganisaci kvotu na stát připadající. Takové pod-pory vyplácel i »Průmyslový svaz dělnictva textilního v Československé republice v Praze«, který však dal svým místním skupinám pokyn, aby nezaměstnaným členům, uplatňujícím ná-rok na podporu v nezaměstnanosti, vypláčen byl pouze státní příspěvek bez podpory organizační. Jak bylo zjištěno, skutečně tak se dělo v okre-sích ašském, varnsdorfském a přerovském. Přes to předkládal svaz ministerstvu sociální péče výkazy, podepsané ve smyslu § 13 svazo-vých stanov předsedkyní a tajemníkem za úče-lem refundace státního příspěvku, v nichž uve-deno, jako by byla vyplacena celá podpora v ne-zaměstnanosti, tedy i organizační příspěvek, ačkoliv tento vyplácen nebyl. Svaz žádal mini-sterstvo sociální péče za refundaci státního pří-spěvku pro Přerov částkou 16.824 Kč, pro Varns-dorf částkou 37.449 Kč, pro Aš částkou 16.824 Kč. Obnosy tyto byly mu jako zálohy na státní příspěvek vypláceny, stát však škody neutrpěl, ježto ministerstvo bude si moci zálohy odečísti od dále docházejících vyúčtování. Obžalování popírajíce podvodný úmysl uvádějí, že členové svazu dobrovolně, aby ulehčili finanční tísní svazu, k výzvě tohoto poshověli s výplatou organi-sační složky podpory. Poněvadž však obvinění předkládali ministerstvu sociální péče výkazy, o kterých jim bylo známo, že neodpovídají sku-tečnosti, pokud se týká vyplacení příspěvku or-

ganisačního, je tu důvodně podezření, že svým lstivým jednáním a předstíráním uvedli úředníky zmíněného ministerstva v omyl, aby stát vyplácením státní složky podpory v nezaměstnanosti v případech, kdy k tomu nebyl povinen, škodu 20.000 Kč převyšující utrpěl.»

V protokole o hlavním líčení je uvedeno: »Vzhledem k tomu, že předseda má pochybnost, zdali je soud k projednání této záležitosti příslušný, odebral se senát k poradě a po skončení (porady) prohlásil předseda usnesení, že soud se prohlašuje za nepřislušna k projednání této záležitosti vzhledem k ustanovení § 13, odst. 2. zák. ze dne 19. července 1921, č. 267 Sb. z. a n., a řízení se zastavuje a přednesl důvody tohoto usnesení, obsažené v písemném vyhotovení.«

Podle písemného vyhotovení tohoto usnesení zní enunciativně usnesení takto: »Soud prohlašuje se k rozsouzení této restní věci nepřislušným, restní řízení zastavuje a postupuje věc politické správě I. stolice v Praze k příslušnému jednání.«

Zmateční stížnost státním zastupitelstvím do tohoto usnesení podaná uplatňuje číselné důvody zmatečnosti podle § 281, č. 3, 6 a 9a) tr. ř.

Podle § 280 tr. ř. lze užití opravného prostředku zmateční stížnosti proti rozsudku sborových soudů I. stolice. Restní řád neobsahuje definice rozsudku, zejména rozsudku sborového soudu I. stolice, avšak obsahuje různá ustanovení — jsou to zejména ustanovení §§ 257, 259, 260 a 261 — z nichž vysvítá, že rozumí rozsudkem sborového soudu I. stolice rozhodnutí tohoto soudu, jímž se ukončuje hlavní líčení vyřízením obžaloby, a to buď výrokem zprošťujícím (§ 259 tr. ř.), nebo výrokem odsuzujícím (§ 260 tr. ř.), nebo výrokem, jímž sborový soud první stolice se prohlašuje za nepřislušna proto, že shledal, že jde o zločin nebo přečin náležející před soud porotní (§ 261 tr. ř.). Napadeným usnesením bylo ukončeno hlavní líčení vyřízením obžaloby, a to vyřízením uzavírajícím v sobě výrok, že skutek tvořící základ obžaloby není restním činem náležejícím před soud, tedy vyřízením, jež je svou podstatou výrokem zprošťujícím (§ 259, č. 2 tr. ř.). Podle toho dlužno napadené usnesení pokládati za rozsudek sborového soudu I. stolice. Skutečnost, že hlavní líčení nebylo provedeno podle předpisů restního řádu, a skutečnost, že rozhodnutí, o něž tu jde, se nestalo ve formě rozsudku, nemohou dle toho, co bylo svrchu uvedeno o podstatě rozsudku sborového soudu první stolice, na tom nic měniti, kdyžž napadeným usnesením bylo zahájené hlavní líčení ukončeno a usnesení to je svým obsahem, jenž je vedle posléze zmíněné skutečnosti jediné rozhodným pro posouzení, zda tu jde o rozsudek či nikoli, ve skutečnosti rozsudkem sborového soudu první stolice. Za tohoto stavu věci dlužno souhlasiti s názorem, státním zastupitelstvím ve zmateční stížnosti hájeným, že lze proti uvedenému, nalézacím soudem jako usnesení označenému rozhodnutí užití opravného prostředku zmateční stížnosti.

Napadené usnesení trpí zmatkem podle § 281, č. 9a) tr. ř. stížnosti mu vytýkaným. Jak bylo již poznamenáno, uzavírá toto usnesení v sobě výrok, že skutek tvořící předmět obžaloby není restním činem náležejícím před soud. Tímto výrokem bylo však zákona nesprávně použito.

Nalézací soud dovolává se na odůvodněnou svého rozhodnutí neprávem ustanovení § 13, odst. 2. zák. ze dne 19. července 1921, č. 267 Sb. z. a n., podle něhož odpovídají členové výboru, určení podle stanov odborové organizace k hospodaření státním příspěvkem, osobně za přesné zachování všech ustanovení tohoto zákona, a podle něhož každé jimi zaviněné přestupování, nebo nedbání

tohoto zákona trestá politická správa první stolice pokutou až do výše 1000 Kč, nebo v případě nedobytnosti vězením až do 3 měsíců. Tímto ustanovením nebylo nic změněno na ustanoveních restního zákona. Ani znění, ani smysl tohoto ustanovení zákona neposkytují opory pro právní názor, že přestoupení nebo nedbání citovaného zákona z roku 1921 zaviněné zmíněnými členy výboru odborové organizace tvoří pouze správní přestupek i tenkrát, když toto přestoupení nebo nedbání posléze uvedeného zákona vykazuje zároveň všechny náležitosti skutkové podstaty restního činu náležejícího před soud. V souzeném případě nekladla obžaloba obžalovaným za vinu pouhé přestoupení nebo nedbání ustanovení zmíněného zákona z roku 1921, neshledávala zejména, což dlužno vzhledem k obsahu důvodů napadeného usnesení zdůrazniti, restní skutek obžalovaných v tom, že zavinili, že jmenovaná odborová organizace vyplácela svým nezaměstnaným členům v některých okresech státní příspěvek k podpoře nezaměstnaných, aniž jim současně vyplatila též podporu v nezaměstnanosti, již jim měla podle svých stanov a pravidel poskytnouti, nýbrž kladla obžalovaným, jak již bylo uvedeno, za vinu skutek záležející v tom, že uvedli ve vzájemném srozumění lstivým jednáním a předstíráním, a to předkládáním výkazů nesprávného obsahu, o nichž se bylo zmíněno, úředníky ministerstva sociální péče v omyl, kterýmž měl stát utrpěti na svém majetku škodu 20.000 Kč převyšující. Tento obžalobou obžalovaným za vinu kladený skutek vykazuje však všechny náležitosti skutkové podstaty zločinu podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. z., tedy restního činu, náležejícího před soud.

Z odstavce rozhodovacích důvodů, počínajícího slovy »Podle citovaných ustanovení vzhází...« vysvítá, že nalézací soud dospěl též k závěru, že státní nebyla v tomto případě způsobena žádná škoda.

Tu stačí uvést, že ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. z. a k podvodu podle § 197 tr. z. vůbec skutečné způsobení škody se nevyhledává.

Z téhož odstavce rozhodovacích důvodů podává se dále, že nalézací soud zaujal též stanovisko, že státní nemohla býti skutkem obžalovaným za vinu kladeným vůbec způsobena majetková škoda.

Napadené usnesení spočívá však i v tomto směru na právním omylu, neboť předpoklad, z něhož nalézací soud v tomto směru vychází, t. j. předpoklad, že nezaměstnaným členům odborové organizace, jež má podle svých stanov svým členům poskytovat podporu v nezaměstnanosti, přísluší nárok na státní příspěvek k této podpoře i v případech, v nichž jim odborová organizace tuto podporu, již má ze svých vlastních prostředků poskytovat, nevyplácí, je právně mylný. Nalézací soud dovolává se na odůvodněnou tohoto svého předpokladu ustanovení §§ 2, 3, 4, č. 7 a 13, odst. 2. zák. ze dne 19. července 1921, č. 267 Sb. z. a n., leč neprávem. Ustanovení § 4, č. 7 tohoto zákona, jež praví, že odborová organizace je povinna podrobiti se státnímu dohledu ministerstva sociální péče, prováděnému spolu s ministerstvem financí na hospodaření státním příspěvkem, a ustanovení § 13, odst. 2. téhož zákona, jehož obsah byl již uveden, nemají podle svého obsahu pro posouzení otázky zde v úvahu přicházející vůbec žádného významu. Z ustanovení § 2 téhož zákona »Nárok na státní příspěvek k podpoře nezaměstnaných mají členové odborové organizace zaměstnanců, která podle svých stanov a pravidel poskytuje členům podporu v nezaměstnanosti« ve spojení s

ustanovením 1. odstavce § 3 téhož zákona, podle něhož je státní příspěvek příplatkem k podpoře nezaměstnanosti vyplácené odborovou organizací a podle něhož odborová organizace státní příspěvek vyplácí nezaměstnaným na účet státní pokladny současně s podporou v nezaměstnanosti, vysvítá však zcela jasně, že nezaměstnaným členům odborové organizace, jež má podle svých stanov a pravidel poskytovat podporu v nezaměstnanosti, vzhází nárok na státní příspěvek k této podpoře jedině v případech, v

nichž jim odborová organizace podporu v nezaměstnanosti, t. j. složku podpory, již má sama ze svých prostředků poskytovat, skutečně vyplácí.

Jinak snaží se napadené usnesení pouze dovodit, že nalézací soud byl oprávněn, ba i povinen zkoumat a řešit otázku, zda je příslušným k rozsouzení této trestní věci či nikoli.

Z toho, co uvedeno, plyne, že napadené usnesení je stíženo hmotně právním zmatkem podle § 281, č. 9 a) tr. ř. stížností uplatňovaným.

Z rozhodnutí soudů nižších stolic.

V pracovních sporech nemohou se strany na místo soudu věcně a místně příslušného podle §§ 1, 3, 42 zák. o pracovních soudech podrobiti jinému soudu ani úmluvou o příslušnosti soudu podle § 104 j. n. Usnesení krajského soudu v Chebu z 2. V. 1935, Cpr 19/34.

Podle § 1 zák. č. 131/1931 jest příslušnost pracovních soudů, resp. oddělení okresních soudů pro pracovní spory výlučná. Již z tohoto ustanovení plyne, že zúčastněné strany nemohou měnit příslušnost pracovního soudu, který jest věcně a místně příslušným, v žádném případě ujednáním podle § 104 j. n.

Také ustanovení § 19 zák. o prac. soudech nemůže na tom ničeho měnit, ježto předpisy o řízení před okresními soudy ve věcech sporných platí jen, pokud zákon o pracovních soudech nemá předpisu. Takovým předpisem jest zvláště ustanovení §§ 1 až 3 zák. o prac. soudech o místní a věcné příslušnosti a tím jest vyloučeno každé jiné ustanovení o obecném řízení sporném.*)

Dr. R. Traub.

Smlouvy o rozhodčím, ujednané před účinností zákona o pracovních soudech, nebyly dotčeny ustanovením § 44 zák. o prac. soudech. Rozh. prac. soudu v Praze z 25. IX. 1933, č. j. Cpr III 809/33-4, kraj. soudu civil. v Praze z 3. I. 1934, č. j. Opr 443/33-8, Sb. min. sprav. č. 86.

Odvolatel snaží se především dovodit, že smlouva o rozsudím obsažená v odst. III. kolektivní smlouvy z roku 1929 pozbyla platnosti následkem ustanovení § 44 zákona o soudech pracovních. Názor tento nelze pokládati za správný, neboť zákon o pracovních soudech v § 1, odst. 3. výslovně stanoví, že ujednání o přenesení sporu na rozhodce obsažené v hromadné smlouvě pracovní nebo jiné obdobné hromadné úpravě nahrazuje písemnou smlouvu o rozhodci, § 44 téhož zákona pak vypočítává příkladmo jen zákonné předpisy, které nadále pozbývají platnosti a nedotýká se tudíž nikterak smlou o rozhodčím, sjednaných třebas i před účinností zákona o soudech pracovních. Nemělo by ostatně žádného rozumného smyslu, aby zákon na jedné straně zásadně poskytoval stra-

nám možnost sjednání smlouvy o rozhodci, na druhé straně pak aby již trávající takové smlouvy prohlašoval za neplatné jen proto, že byly uzavřeny ještě před jeho účinností.

Pro spory domovníků o odměnu za zvláštní práce, nesouvisící se správou domu, jsou příslušny řádné soudy, koná-li domovník tyto práce bez zvláštního smluvního podkladu; byla-li uzavřena smlouva, nastává příslušnost soudů pracovních. Usnes. vrch. soudu v Praze z 25. II. 1935, R II 70/35, »Právník«, str. 391, roč. 74.

Jde o to, je-li založena pro tento spor příslušnost podle § 16 zák. č. 82/20, a jde-li tedy o nárok podle § 6, odst. 2. téhož zákona, aneb o nárok založený na zvláštní námezdní smlouvě, která sice byla ujednána u příležitosti uzavření smlouvy domovnícké a jen s ohledem na tuto smlouvu, kterou však dlužno považovati za smlouvu samostatnou.

Rekursní soud je toho názoru, že stanovisko prvního soudu je správné. Ustanovení § 6, odst. 2. cit. zák. týká se případu, kdy domovník koná fakticky jiné práce, než které jsou vlastními pracemi domovníckými; kde však je smlouva o konání zvláštních prací, tu třeba tato smlouva je obsažena ve smlouvě domovnícké, je mezi stranami vedle poměru domovníckého ještě zvláštní poměr námezdní a pro spory z tohoto poměru nepřichází v úvahu předpis o příslušnosti v § 16 domovníckého zákona, nýbrž je založena příslušnost pracovního soudu. Při tom nezáleží na tom, bylo-li ujednání této zvláštní smlouvy na straně žalovaného obchodem, neboť když jde o námezdní poměr, nastupuje příslušnost pracovního soudu i v takovém případě.

Pro posuzování povahy smlouvy rozhoduje její obsah a nikoliv označení smlouvy; může zajisté i ve smlouvě tržové býti ujednána smlouva služební a pod. V našem případě jde o zvláštní námezdní smlouvu.

Z těchto důvodů nemohlo býti rekursu vyhověno.

Nárok člena odborové organizace na podporu v nezaměstnanosti podle zák. č. 267/1921, o státním příplatku k podpoře nezaměstnaných, proti odborové organizaci je nárokem práva veřejného a nepatří na pořad práva. Rozh. okresního soudu civilního pro vnitřní Prahu z 24. IX. 1934, C X 2190/33, krajského soudu civilního v Praze z 8. III. 1935, Co V 79/35-24.

Odvolací soud zabýval se otázkou, zda uplatňování tohoto nároku patří na pořad práva. Při tom vycházejí sluší z hlediska, že soudům občanským náleží podle ustanovení § 1 j. n. toliko rozhodování o právních poměrech, jež posuzují dlužno podle zásad práva soukromého, upravujícího vzájemný právní styk jednotlivců jako takový, kdežto uspořádání poměrů jednot-

*) Srov. k tomu rozh. nejev. soudu z 26. IV. 1934, R V 635/34 (»Pracovní Právo« č. 828), podle kterého nelze získati příslušnost pracovního soudu úmluvou stran. Rovněž usnesení kraj. soudu civ. v Praze z 30. IV. 1935, Opr 231/35 (»Pracovní Právo« roč. XIV, str. 101); dále rozh. kraj. soudu civ. v Brně z 29. IV. 1932, Opr 11/32 (»Prac. Právo« roč. XIII, str. 134), podle kterého pro spory, příslušející před pracovní soudy, neplatí ustanovení § 104 j. n. Podle usnesení kraj. civ. soudu v Brně z 6. III. 1933, Opr 19/33 (»Prac. Právo« roč. XIII, str. 76) k projednání a rozhodnutí sporů podle §§ 1 a 2 zák. o prac. soudech nemohou strany prorogovati ani jiný soud než pracovní, ani jiný pracovní soud, než jest věcně a místně příslušný pro spornou věc podle zákona o pracovních soudech.

livců, jako členů vyšších svazů organických (státu, obce a pod.), vůči těmto svazům vyhrazeno je řízení administrativní.

Přihlédne-li se blíže k podstatě nároku, žalobou uplatňovaného, je patrné, že vznik nároku tohoto nelze hledati v právu soukromém, nýbrž v právu veřejném, poněvadž podle ustanovení zákona z 19. VII. 1921 č. 267 Sb. z. a n. změněného a doplněného zákonem z 5. června 1930 č. 74 Sb. z. a n. nevystupuje žalovaný Svaz dřevodělníků při udělování podpor v nezaměstnanosti jakožto soukromoprávní osobnost proti straně koordinované, nýbrž jako prostředník nositele práva veřejného, totiž státu, který na základě svého výsostného práva podporu uděluje. Uplatňování nároku žalobcovu nepatří tedy na pořad práva, naopak na žalobci jest, aby prostředky administrativními jemu podle zákona příslušejícími domáhal se proti žalovanému spolku nápravy.

Poněvadž tedy první soud rozhodl o věci k pořadu právnímu nepatřící, bylo napadený rozsudek, jakož i řízení jemu předcházející zrušiti jako zmatečné (§ 477 č. 6 c. ř. s.) a žalobu odmítnouti (§ 478 c. ř. s.).

Dr. Ad. Kostečka.

I. Částky zaměstnavatelem sražené podle zákona o dani důchodové ze dne 1. června 1927, č. 76 Sb. z. a n., nelze pokládati za sražené ve smyslu § 183 trest. zák.

II. Veřejnoprávní povaha nároku finančního eráru na odvedení těchto sražených částek nedovoluje, aby nároky tyto staly se předmětem adheasního řízení. Usnesení radní komory krajského soudu trestního v Praze z 2. III. 1934 Rk 2176/33, »Právník« roč. 1935, str. 251.

Poznámky.

JUDr. Karel Witz:

Zaměstnavatel nemůže započísti do platu, který vyplácí po dobu onemocnění soukr. zaměst., platy, které tento dostává z veřejnoprávního pojištění.

Podle § 19 zákona z 11. července 1934 č. 154 Sb. z. a n. o pracovním poměru soukromých úředníků, obchodních pomocníků a jiných zaměstnanců v podobném postavení platí, že nemůže-li zaměstnanec konati práce pro nemoc nebo pro úraz, který si nezpůsobil ani úmyslně, ani hrubou nedbalostí, podrží právo na plat až do šesti neděl. Tato lhůta se prodlužuje u zaměstnance, jehož pracovní poměr v témž podniku trvá nepřetržitě 10 let, o 14 dnů a za každých následujících 5 let o jeden týden.

Toto ustanovení jest v zásadě obdobné s ustanovením § 8 dříve platného zákona o obchodních pomocnících č. 20/1910 ř. z. Tento zákon obsahoval však v odst. 2. téhož ř. další ustanovení, že obnosy, které zaměstnanec bře po čas nemoci či úrazu na základě veřejnoprávního pojištění, nesmějí býti započítány do peněžních požitků.

Do nového zákona se toto neb obdobné ustanovení nedostalo. Autoři osnovy se patrně domnívali, že otázka jest jasně řešena již tím, že do zákona se nedostalo ustanovení opačné — obdobné, odst. 2. § 1156 a) obč. zákona neb odst. 2. § 9 zák. č. 244/1922. Tomu nasvědčuje také zpráva sociálně-politického výboru poslanecké sněmovny č. t. 2720, jakož i vysvětlivky ministerstva spravedlnosti k osnově zákona.

VI. n. č. 142/34 o dalších dočasných opatřeních při vymáhání pohledávek proti zemědělcům a nezaměstnaným v okresích zvláště těžce postižených neúrodou. Pozůstalost po zemědělcích (nezaměstnaném), pokud nebyla odevzdána dědicům, požívá stejné ochrany jako zůstavitel. Je lhostejno, byl-li návrh na přerušení řízení učiněn za živobytí žalovaného zemědělce (nezaměstnaného), či po jeho smrti; třeba byl návrh podán teprve s odvoláním, je příslušným k rozhodnutí o přerušení sporu soud první stolice, pokud spisy nebyly předloženy odvolacímu soudu. Usnes. vrch. soudu v Praze z 15. III. 1935 — R VII 36/35, »Právník« roč. 1935, str. 315.

Podle § 3 vl. nař. z 13. VII. 1934, č. 142 Sb. z. a n., buďtež spory o pohledávky, které podle § 1 nemohou býti vymáhány, na návrh přerušeny. Dokud spisy nebyly ještě předloženy odvolacímu soudu, nalézal se spor ještě u soudu první stolice a bylo na něm, aby o tomto návrhu rozhodl.

Jinak dlužno však přisvědčiti rekurentu, že vzhledem k tomu, že podle § 547 obč. zák. pozůstalost dědici ještě nepřijata představuje osobu zemřelého, požívá pozůstalost stejnou ochranu jako zůstavitel z důvodu jeho zemědělské vlastnosti.

Nejde tu o osobní právo, které by zaniklo úmrtím, nýbrž o předpis, směřující k hájení veřejných zájmů udržením životní schopnosti zemědělských podniků.

Jestliže v osobě žalovaného byly dány předpoklady pro přerušení řízení podle vládních nařízení č. 142, 207 a 258/1934, jest lhostejno, zdali návrh na přerušení byl učiněn za jeho živobytí, aneb po jeho smrti, dokud jeho pozůstalost nebyla převzata dědici.

Záhy po tom, kdy zákon č. 154/1934 vstoupil v platnost, objevil se výklad A. Hartmann, Komentář k zákonu o soukromých zaměstnancích, 1934, str. 147), že zaměstnavatel smí si započísti do platů, které dává nemocnému zaměstnanci, platy, které dostává zaměstnanec na základě veřejnoprávního pojištění, takovou částí, která odpovídá poměru skutečného příspěvku zaměstnavatelova k celému pojistnému. Tento výklad opírá Hartmann o § 55 zákona č. 154/1934, kterým poskytl účinnosti zákon č. 20/1910 o obchodních pomocnících a o § 54 zákona, který stanoví: »Pokud tento zákon nemá jiných ustanovení, platí pro pracovní poměry, jím upravené, jestliže jsou podobny živnostenskému řádu, nebo živnostenskému zákonu, obecného zákoníka občanského . . . , nebo zákona ze dne 13. července 1922 č. 244 Sb. z. a n., kterým se všeobecně upravují právní poměry mezi zaměstnavateli a zaměstnanci na Slovensku a v Podkarpatské Rusi...« Podle mínění Hartmanna vztahuje se na soukromé zaměstnance též § 1156 a) obč. zákona resp. § 9 zák. č. 244/1922, jichž odst. 2. shodně praví: ». . . Platy, které dostává zaměstnaný po dobu onemocnění na základě veřejnoprávního pojištění, lze započísti do peněžitých platů takovou částí, která odpovídá poměru skutečného příspěvku službodárcova k celému pojistnému . . .«

Naproti tomu dr. Hermann-Otavský a dr. Srb ve svém komentáři (Kompas 1935, str. 274 a násl.) zastávají již stanovisko opačné a opírají se jednak o materiále k zákonu, jednak o okolnost, že otázka platu jest v zákoně čís. 154/1934 v celku a uzavřeně řešena a že se na ni

subsidiární předpisy obč. zákona resp. zákona č. 244/1922 vztahovati nemohou.

Který výklad jest správný? Oba komentátoři shodují se na tom, že § 55 zákona č. 154/1934 zrušil účinnost zákona č. 20/1910 (zákon o obchodních pomocnicích) a že § 54 stanoví pro pracovní poměry zákonem č. 154/1934 upravené subsidiární platnost jednak živnostenského řádu, resp. zákona, jednak občanského zákona, resp. zákona č. 244/1922. Nutno si předešlým položit otázku, zda § 1156 a) obč. zák., resp. § 9 zák. č. 244/1922 lze považovati za všeobecně platné ustanovení. Oba tyto předpisy, které právě dovolojí zaměstnavateli započísti do platu poskytovaneho nemocnému zaměstnanci kvotu platu, který dostává zaměstnanec z titulu veřejnoprávního pojištění, odpovídající zaměstnavatelem skutečnému příspěvku na pojištění, tvoří celek s § 1156 obč. zákona, resp. § 8 zák. č. 244/1922. Tyto §§ se však vztahují toliko na zaměstnance přijaté do domácnosti zaměstnavatele.

Tento výklad opírá se o společný nadpis obou §§ a o slovo odst. 2 § 1156 a) resp. § 9 zák.: »... ostatní povinnosti zaměstnavatelovy, jmenované v § 1156 (§ 8) odpadají potud«. Ostatně občanský zákon ve znění třetí dílčí novely měl původně ustanovení obdobné odst. 2. § 1156 a), ovšem platné všeobecně, v § 1154 b) 2. odst. vztahujícím se na všechny zaměstnance. Text tohoto paragrafu však paragrafem 1 zákona č. 155/1921 byl úplně změněn. (§ 1156 a) obč. zákona a § 9 zák. č. 244/1922 neplatí tedy všeobecně, nýbrž toliko pro zaměstnance přijaté do domácnosti zaměstnavatelovy, což bude u soukromých zaměstnanců řídký případ. Pokud by ovšem tak bylo, nutno přisvědčiti výkladu Ant. Hartmanna, který jest normativně více odůvodněn, než výklad opačný.

Zápisy do rejstříku »Opr«.

Opravné prostředky proti rozsudkům a usnesením okresních soudů, které podle čl. IV, odst. 2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n. jednají v řízení podle zákona č. 131/1931 Sb. z. a n., bud' tež zapisovány do rejstříku »Opr«. Tím doplňuje se výnos z 9. prosince 1931, č. 26 Věst. (Výnos ministerstva spravedlnosti, č. 21.083/35.)

Úprava rejstříku Cu pro rozhodčí soudy úrazového pojištění (zaopatření) dělnického a vzorec statistického výkazu těchto soudů. (Výnos ministerstva spravedlnosti z 16. V. 1935, č. 23.850.)

Počínajíc 1. lednem 1936 bud' dosavadní rejstřík Cu upraven takto:

Mezi sloupcem 16 a 17 vsune se pod společný nadpis: »Výřízeno« nový sloupec s nadpisem »klidem řízení« a mezi sloupcem 18 a 19 vsune se pod společný nadpis »z důvodů formálních, a to odmítnutím« sloupec nadepsaný »že o věci bylo již pravoplatně rozhodnuto, nebo že je již o věci zahájen spor«.

Nadpis dosavadního sloupce 18 »pro nepřislušnost rozhodčího soudu« nahrazuje se nadpisem »že věc nepatří před rozhodčí soud nebo pro nepřislušnost rozhodčího soudu«, a ve sloupci 19 až 21 nahrazují se výrazy »usnesení« a »věcných« slovy »výměr« a »jiných«.

Zároveň s platností od 1. ledna 1936 mění se statistický výkaz zavedený výnosem ze dne 25. ledna 1935, č. 4 Věst., tak, že se doplňuje dalším sloupcem »smírem«, a to pod společným nadpisem »a v ústním jednání« mezi sloupcem 9 a 10.

Vyznačování případů, v nichž bylo před pracovními soudy projednáváno bez účasti přisedicích (§ 25, odst. 3 zák. o prac. soudech). (Výnos ministerstva spravedlnosti z 13. V. 1935, č. 26.520.)

(¹) V poznámkovém sloupci rejstříku Cpr bud' ve všech sporech, které napadnou počínajíc dnem 1. července 1935, vyznačeno, zda strany se vzdaly účasti přisedicích. Vyznačení staniž se poznámkou »Bez« barevnou tužkou.

(²) Ve výkazech o činnosti pracovních soudů bud' vždy také vyznačeno, kolik z celkového počtu projednávaných případů (sloupce 19—21) bylo případů projednávaných bez účasti přisedicích, a to tak, že číselně znamená úhrnný počet a jmenovatel počet případů projednávaných bez účasti přisedicích.

(³) Tím doplňují se výnosy ze dne 9. prosince 1931, č. 26 Věst., a ze dne 17. prosince 1931, č. 28 Věst.

*

Dr. Alois J. Jindřich—Dr. Břetislav Linhart: Přehled judikatury pensijního pojištění za léta 1918—1934, nákladem Právnického nakladatelství v Praze II., Lützowova 35, 1935, 8°, stran 170, cena Kč 18.—. Agilní Právnické nakladatelství vydalo po komentářích dr. Jindřicha, dr. Podlipského a dr. Pleskota touto knihou opět novou zajímavou knihu z oboru sociálního pojištění. Podobné přehledy judikatury jsou vydávány i v ostatních oborech sociálního pojištění a nyní vychází tento přehled také v oboru pensijního pojištění. Autoři prozkoumali svědomitě všechny judikáty, ať byly uveřejněny v oficiálních sbírkách, či v odborných časopisech — což se týká zejména judikatury vrchního pojišťovacího soudu — a vybrali z tohoto množství všechny důležité judikáty Nejvyššího správního soudu, Nejvyššího soudu a Vrchního pojišťovacího soudu, vydané na základě jak pensijního zákona, tak i ostatních sociálně pojišťovacích zákonů, pokud jich lze užití analogicky. Autoři také zachytili takové judikáty, při nichž nebylo rozhodováno podle norem pensijního zákona, jichž však lze použít k výkladu pojmu použitých pensijním zákonem. Pokud jde o judikáty uveřejněné, je vždy poznamenán pramen, kde lze je nalézt, což jest důležité opět zejména při judikatuře vrchního pojišťovacího soudu. Judikáty jsou zařazeny pod jednotlivé paragrafy pensijního zákona, a to podle jeho textu. Nejobsáhleji jest zpracován § 1, jenž obsahuje celkem 246 judikátů a je autory rozdělen na 15 kapitol. V čele zpracování tohoto paragrafu je stručný přehled kapitol, takže se každý v něm může snadno orientovati. Na konci knihy je připojen podrobný jmenný ukazovatel, který umožňuje rychle a snadně vyhledání potřebného judikátu. Knihu obohacují také seznamy rozhodnutí podle spisových značek soudů a podle data jejich vydání. Úhrnem můžeme říci, že judikáty jsou velmi pečlivě vybrány a že kniha je velmi cenným obohacením právní literatury v oboru pensijního pojištění, za kterou budou vděčtí jak advokáti, zástupci odborových organizací, vědečtí pracovníci, přisedící pojišťovacích soudů, úředníci sociálně pojišťovacích ústavů, tak i pojištěnci laici, neboť jest dokonalým obrazem praxe nejvyšších našich tribunálů, podle nichž se řídí praxe nižších stolic a úřadů.

Dr. Homolka.

Vychází 20. každého měsíce. — Předplatné ročně Kč 20.—, s přílohou „Archiv pracovního a sociálně pojišťovacího práva“ ročně Kč 32.—, pro předplatitele časopisu „Odborové sdružení československé“ Kč 12.—, s přílohou „Archiv pracovního a sociálně pojišťovacího práva“ Kč 18.—, nebo doplatek úměrný zvýšenému rozsahu. — Redakce, správa a výprava v Praze I., Na Perštýně 11. — Majitel: Odborové sdružení československé. — Vydavatel a odpovědný redaktor Rudolf Tayerle. — Řídící redaktor Jaromír Hlaváček. — Tiskem Lidové knihtiskárny A. Němec a spol., Praha II., Hyberská ul. 7. — Novinová sazba povolena řed. pošt a telegr. 208.987-VII-1927. Podací úřad Praha 25.